

PAUL DE BLOT:
**“IEDER MENS HEEFT VANAF
DE GEBORTE RECHT OP
MENSELIJKE WAARDIGHEID”**

De verkiezing van Donald Trump als Amerika's nieuwe president heeft veel politieke onrust veroorzaakt. Ook in Nederland was dat met name rond de verkiezingen te bespeuren. Het gaat om de democratische vrijheid die gevaar loopt. Ieder land probeert die op zijn eigen manier veilig te stellen. Een van de politieke problemen is het recht op vrijheid van meningsuiting. Waar komt het vandaan en tot hoe ver gaat dit recht?

Ons recht op *menselijke waardigheid*

TEKST PAUL DE BLOT | BEELD NYENRODE

De vrijheid van meningsuiting is een democratisch verkregen recht. Het erkent dat elk mens waardevol is en als mens wordt gewaardeerd. Daarmee beweegt de vrije meningsuiting zich in een spanningsveld met grenzen om niet onmenselijk te worden.

We voelen ons als mens minder waardig en vernederd als we niet gewaardeerd worden. Deze vernedering kan ons zo diep raken dat we wraak nemen en ons onmenselijk gaan gedragen.

Het beledigen van de islam heeft dodelijke consequenties gehad omdat veel mensen het beledigen van hun geloof opvatten als een dodelijke aanval op hun menselijke waardigheid. Heeft de democratie daar nog wel een zinnig antwoord op?

Nederland is een rijk en welvarend land. Daarmee heeft het een sterke voedingsbodem voor een egocentrische mentaliteit die vooral op eigenbelang is gericht, en minder op waardering voor de ander. De strijd tegen de ander als rivaal wordt sterker en de waardering voor de ander verzwakt. Dat zien we bij pesterijen op school en op kantoor. Dat

zien we bij het grote aantal vechtscheidingen. Dat zien we ook bij de groeiende intolerantie. Zoals de ruwheid jegens hulpdiensten en zorgverleners die zich professioneel inzetten voor het behoud van de menselijke waardigheid, vaak zelfs waar anderen dit hebben verzuimd.

In het VN-Handvest, en in de eerste zin van de Universele Verklaring van de Rechten van de Mens, wordt menselijke waardigheid niet beschouwd als een ieders plicht, maar als een universeel grondrecht. Het geldt voor iedereen, en het geldt altijd.

Ieder mens heeft vanaf de geboorte recht op menselijke waardigheid. Het gezin en de school is de belangrijkste plaats om kinderen te leren elkaar te waarderen ongeacht hun verschil in huidskleur, geslacht, geloof, afkomst of cultuur.

Een democratisch verkregen recht op vrijheid van meningsuiting is een afgeleide van het universele recht op menselijke waardigheid. Een vrije uiting van mening zou daarom steeds zo moeten worden verwoord dat een ander in zijn waarde wordt gelaten, ook zonder het met diens mening eens te zijn. ■

Paul de Blot

Paul de Blot (1924, Java) studeerde theologie, filosofie, natuurkunde, psychologie, wetenschapsfilosofie, bedrijfskunde en spiritualiteit. Op Nyenrode promoveerde hij op zijn proefschrift *Vernieuwing in een chaotische omgeving door vernieuwing van de mens*. In deze studies specialiseerde hij zich vooral op de evolutie, het geluk bij Plato en de cultuurfilosofie.

Tijdens deze vorming deed hij werk als bouwarbeider bij de Bouw-orde in Duitsland voor de huisvesting van de Oostduitse vluchtelingen, in het Midden-Oosten in de kibboets van Tel Aviv en gaf les in het lager en middelbaar onderwijs op Java. Van 1962 tot 1978 doceerde hij Indonesische staatsleer, filosofie, godsdienstleer en ecologische technologie aan de staatsuniversiteit in Yogyakarta en was aalmoezenier van de Indonesische Marine.

Na de mislukte communistische staatsgreep in Indonesië van 1965 werd hij belast met de zorg voor de slachtoffers van de staatsgreep, waaronder de 500.000 gevangenen in de concentratiekampen.

In 1979 werd hij benoemd tot studentenmoderator aan de Universiteit Nyenrode en gaf daar ook trainingen voor bedrijfskundigen. In 2007 volgde zijn aanstelling tot hoogleraar Business Spiritualiteit aan de Universiteit Nijenrode.